

Силабуз з дисципліни

ПРОБЛЕМА ЛЮДИНИ В ІСТОРІЇ ФІЛОСОФІЇ

Викладач дисципліни:

Хміль В.В. ,професор кафедри «Філософія і соціологія», д. філос. наук.

Малівський А.М., доцент кафедри «Філософія і соціологія», к.філос. наук

Спеціалізація – «Філософська антропологія»

Спеціальність – 073 «Філософія»

Шифр галузі - 03

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) . Для засвоєння дисципліни «Історія філософії» необхідно знати курси, які прочитані при підготовці бакалаврів: «Культурологія», «Історія України», «Філософії» та інші спецкурси по вибору.
Статус дисципліни – нормативно-професійна
Обсяг –8 кредити ЄКТС. Загальна кількість годин –240 (для денної та заочної форми навчання):
Аудиторних занять– 96 год. Лекцій 64, практичних занять - 32
Самостійна роботи студента – 144 год.
Форма кінцевого контролю – залік, екзамен
Зв'язок з викладачем: e-mail: Broun79@gmail.com , тел. 056 – 373-15-88

Анотація до курсу

Предметом вивчення дисципліни «Проблема людини в історії філософії» - є сукупність принципів, ідей, концепцій людини в царині філософських шкіл та напрямків, які демонструють різноманітне розуміння людини та її призначення у світі. Кожна філософська школа шукає свої універсальні ключі до розуміння місця людини в світі. На сьогодні – філософська антропологія впливає на усі сфери суспільного буття, в тому числі економічні, технічні, політичні тощо, сприяючи знаходження ними свого місця в структурі людських цінностей.

Антропологічні ідеї, які з'явилися в історії антропологічної та філософської думки стають еталоном впливу на дійсність через гуманізацію технічного знання, соціальних відносин, наслідком яких стали поява невід'ємних прав людини, концепцій демократій, ідеї соціальної держави.

Мета та завдання дисципліни

Місія дисципліни є формування у магістрів філософського світогляду та підготовка фахівців, озброєних теоретичними та практичними знаннями у сфері філософських і соціально-гуманітарних наук, де стержнем виступає антропологія як вчення про людину. Мета викладання спрямована на формування у майбутніх фахівців здатності до аргументації, системи пізнавальних методів по важливих питаннях людського буття. Історія антропологічних вчень стає головною світоглядною дисципліною, зорієнтованою на залучення магістранта до загальнокультурного світового контексту філософування. Такий підхід дозволяє значно розширити рамки професійної компетентності магістрантів на основі засвоєння антропологічних ідей, важливих для бачення майбутньої орієнтації людства.

Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які основані на зазначених в освітньо-професійній програмі:

1. Мати здатність до абстрактного та критичного мислення стосовно концепцій становлення філософської антропології;
2. Здатність системного мислення, вільно оперувати отриманими за час навчання знаннями, системно мислити категоріями філософської антропології;

3. Здатність формувати власну думку, планувати та здійснювати оригінальні самостійні дослідження в галузі філософської антропології.
4. Здатність магістрів приймати участь в дискусіях використовуючи отримані навички аналітичного ставлення до різноманітних концепцій, що пов'язані з людиною та її буттям.
5. Здатність демонструвати лідерські якості в постановці нового проблемного поля в організації гуртків по інтересам, виступах в засобах масової комунікації проповідуючи гуманітарні принципи.
6. Мати навички орієнтуватися у науковій та періодичній антропологічній літературі із актуальних проблем антропології.
7. Здатність до дотримання етичних норм академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.

7.Зміст дисципліни

<u>1 семестр</u>	Зміст лекційних занять та семінарів	Денна форма навч.	Зоачна форма навч.
	Лекції	32год	8 год
	<u>Лекція № 1.</u> Формування антропології як самостійної наукової дисципліни.	2	2
	<u>Лекція № 2.</u> Антропологічні мотиви в епосах Стародавнього Сходу.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 3.</u> Основні стратегіїрозуміння феномену людини в античній філософії.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 4</u> Середньовічний образ людини: патристика та схоластика.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 5</u> Антропологічні ідеї Епоха Відродження..	2	2
	<u>Лекція № 6</u> Антропологічні ідеї раннього модерну (Нового часу)	2	Само стійно
	<u>Лекція № 7</u> Місце людини в епоху Просвітництва	2	Само стійно
	<u>Лекція № 8</u> Проблема людини у німецькій класичній філософії.	6	Само стійно
	<u>Лекція № 9</u> Натурфілософські концепції походження людини	2	Само стійно
	<u>Лекція № 10</u> Ірраціоналістичні концепціїлюдини XIX-XX століття. «Філософія життя».	2	2
	<u>Лекція № 11</u> Натуралістичне тлумачення людини у психоаналізі З. Фрейда	4	Само стійно
	<u>Лекція № 12</u> Антропологічна проблематика в європейській філософії XIX ст.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 13</u> Антропологічна складова <u>української філософії</u>	2	Само стійно
	усього	32	6
	Практичні заняття		
	Практичне заняття № 1 Філософська антропологія, її предмет та особливості.	2	2

	Практичне заняття № 2 Образи людини в античності та середньовіччі		Само стійно
	Практичне заняття № 3 Уявлення про людину в епоху раннього модерну		Само стійно
	Практичне заняття № 4 Антропологічні пошуки в німецькій класичній філософії	4	Само стійно
	Практичне заняття № 5 Осмилення людини в матеріалістичній концепціїх німецької класичної філософії	2	Само стійно
	Практичне заняття № 6 «Філософія життя» як пошук осмилення еволюції та розвитку людини.	2	Само стійно
	усього	32	8
	Самостійна робота	72	112
	Підготовка до лекцій та семінарських занять	24	12
	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	28	40
	Підготовка до складання ПК1, МК1	20	60
	УСЬОГО	120	120

<u>2</u> семестр	Зміст лекційних занять та семінарів	Денна форма навч.	Зоачна форма навч.
	Лекції	32 год	16 год
	<u>Лекція № 1</u> Теоретичні розробки антропології <i>кінця XIX-поч. XX ст.</i>	2	Само стійно
	<u>Лекція № 2</u> Німецька школа антропології.	4	2
	<u>Лекція № 3</u> Проблеми походження людини	2	Само стійно
	<u>Лекція № 4</u> Проблема людини у постмарксизмі.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 5</u> Релігійна, культурна та комунікативна антропологія XX ст	2	Само стійно
	<u>Лекція № 6</u> Субстанціалістська та екзистенціальна концепції людського існування.	2	2
	<u>Лекція № 7</u> Раціоналістична модель людини.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 8</u> Екзистенційний та тілесний виміри людського буття.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 9</u> Спілкування як основа комунікативної культури.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 10</u> Соціалізація людини як фактор становлення людського буття	2	Само стійно
	<u>Лекція № 11</u> Роль структуралізму в еволюції філософської антропології.	2	Само стійно
	<u>Лекція № 12</u> Концепції людини в умовах кризи культури..	2	Само стійно
	<u>Лекція № 13</u> Людина в антропології модерну та постмодерну	2	Само стійно
	усього	32	6
	Практичні заняття	16	2

Практичне заняття № 1 Філософсько-антропологічні ідеї XX століття. Сучасна антропологічна ситуація	2	Само стійно
Практичне заняття № 2 Проблема антропогенезу у філософії та науці.	2	Само стійно
Практичне заняття № 3 Культурогенез як антропосоціогенез.	2	Само стійно
Практичне заняття № 4. Техніка як антропологічна проблема. 1	2	Само стійно
Практичне заняття № 5. Екзистенційний та тілесний виміри людського буття.	2	Само стійно
Практичне заняття № 6. Людина як проблема сучасної антропологічної філософії	2	Само стійно
Практичне заняття № 7. Проблема антропогенезу у філософії та науці. .	2	Само стійно
Практичне заняття № 8. Сучасні моделі людини.	2	Само стійно
усього	48	8
Самостійна робота	72	112
Підготовка до лекцій та семінарських занять	24	12
Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	28	40
Підготовка до складання іспиту	20	60
УСЬОГО	120	120

Методи навчання

Лекції є інформаційно-словесними з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентацій). Застосовуються на лекції такі методи, як бесіда та евристична бесіда, під час яких використовується чітка система, заздалегідь визначених запитань, які сприяють активному засвоєнню студентами системи фактів, нових понять та закономірностей.

Підготовка до лекції передбачає опрацювання матеріалу попередньої лекції за конспектом та рекомендованою літературою.

Практичні заняття починаються з пояснення і відповідей на питання студентів. Далі виконуються практичні вправи за певним зразком; дискусія по проблемах.

Підготовка до практичних занять передбачає опрацювання лекційного матеріалу.

Опрацювання розділів програми, які не розглядаються під час лекцій, передбачає підготовку студентами конспекту відповідних тематичних питань. Для цього використовується рекомендована література.

Підготовка до модульного контролю передбачає опрацювання теоретичних питань із наданого переліку.

Методи контролю

Поточний контроль

- Оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях.
- Оцінювання індивідуальних завдань (есе, статті, доповідь).
- Перевірка індивідуальних завдань (оформлення наукової дослідної роботи/гранту)
- Перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.
- Підсумковий контроль (іспит).